

Fact-checking analiza novinskog članka

Naziv članka: "Cijene hrane u srpnju na najvišoj razini u dvije godine"

Datum objave članka: 08.08.2025.

Poveznica na izvor (medij/portal): https://www.tportal.hr/biznis/clanak/cijene-hrane-u-srpnju-na-najvisoj-razini-u-dvije-godine-20250808?meta_refresh=1

Ime i prezime studenta: Lena Okretič

Ime i prezime mentora: izv. prof. dr. sc. Dario Maradin

1. Kratki opis članka

Članak izvještava o kretanju globalnih cijena hrane u srpnju 2025. godine prema podacima Organizacije za prehranu i poljoprivredu Ujedinjenih naroda (FAO - akronim od engl. *Food and Agriculture Organization*). Indeks cijena hrane dosegao je 130,1 bodova, što je 1,6% više nego u lipnju i 7,6% više nego u istom mjesecu prošle godine, čime je zabilježena najviša razina u posljednje dvije godine. Najveći rast bilježe biljna ulja, čije su cijene porasle više od 7%, dok je meso doseglo rekordne vrijednosti zbog velike potražnje i ograničene ponude. Žitarice su pojeftinile za 0,8%, a šećer je zabilježio pad peti mjesec zaredom zahvaljujući obilnim zalihama i snažnom izvozu iz Tajlanda i Indije. Mliječni proizvodi zabilježili su blagi mjesečni pad, ali su i dalje više od 20% skuplji nego godinu ranije. Prikazani podaci ukazuju na neujednačene trendove među prehrambenim kategorijama, gdje pad cijena u pojedinim segmentima ne uspijeva nadoknaditi rast u drugima.

2. Identificirane činjenice i njihova provjera

U donju tablicu unesi svaku tvrdnju koja je provjerena, njezinu ocjenu i korišteni izvor.

Br.	Tvrdnja iz članka	Ocjena (točno / djelomično / netočno)	Izvor(i) i komentar provjere
1	„Cijene hrane porasle su u srpnju na najvišu razinu u dvije godine, uz snažno poskupljenje biljnih ulja i najviše cijene mesa otkada agencija UN-a	Točno	Tvrdnja je točna prema Excel tablici (food_price_indices_data_sep.xls) sa indeks cijenama hrane objavljenom na stranicama FAO. https://www.fao.org/media/docs/worldfoodsituationlibraries/default-document-library/food_price_indices_data_sep.xls?sfvrsn=63809b16_86

“Financira Europska unija – NextGenerationEU. Izneseni stavovi i mišljenja samo su autorova i ne odražavaju nužno službena stajališta Europske unije ili Europske komisije, kao ni stajališta Agencije za elektroničke medije ni Ministarstva kulture i medija. Europska unija i Europska komisija, kao ni Agencija za elektroničke medije ni Ministarstvo kulture i medija ne mogu se smatrati odgovornima za njih”

	za hranu i poljoprivredu FAO objavljuje podatke.“		
2	“FAO-v indeks cijena košarice osnovnih prehrambenih proizvoda iznosio je u srpnju 130,1 bod i bio je za 1,6% viši nego u lipnju- njegova vrijednost najviša je od travnja 2023. godine.”	Djelomično točno	Iako na FAO-ovim stranicama, u članku objavljenom 8. kolovoza 2025., stoji da je indeks cijena košarice osnovnih prehrambenih proizvoda u srpnju iznosio 130,1 bodova, u Excel dokumentu objavljenom na istim mrežnim stranicama navedena je revidirana vrijednost od 130,0 bodova. Navedeno znači da je indeks cijena prehrambenih proizvoda porastao za 1,5% u odnosu na lipanj. https://www.fao.org/media/docs/worldfoodsituationlibraries/default-document-library/food_price_indices_data_sep.xls?sfvrsn=63809b16_86
3	“U odnosu na prošlogodišnji srpanj hrana je bila skuplja za 7,6%. “	Djelomično točno	Ako se uzme u obzir revidirana srpanjska vrijednost, proizlazi da je hrana bila skuplja za 7,5% u odnosu na srpanj prošle godine. Ako se pak računa s indeksom od 130,1, tada je objavljeni podatak točan. https://www.fao.org/media/docs/worldfoodsituationlibraries/default-document-library/food_price_indices_data_sep.xls?sfvrsn=63809b16_86 https://www.fao.org/newsroom/detail/fao-food-price-index-edges-up-in-july/en
4	„Najsnažnije su u srpnju poskupjela biljna ulja za 7,1% u odnosu na lipanj, uz najvišu razinu cijena u tri godine.“	Točno	Podatak je točan prema podacima objavljenim na FAO-ovim stranicama te prema Excel tablici sa indeksima cijena hrane objavljenom na FAO-ovim stranicama. https://www.fao.org/newsroom/detail/fao-food-price-index-edges-up-in-july/en https://www.fao.org/worldfoodsituation/foodpricesindex/en/ https://www.fao.org/media/docs/worldfoodsituationlibraries/default-document-library/food_price_indices_data_sep.xls?sfvrsn=63809b16_86
5	„Poskupljenje palminog, sojinog i suncokretovog ulja prevagnulo je nad blagim padom cijena repičinog ulja	Točno	Podatak je točan prema podacima objavljenim na FAO-ovim stranicama. https://www.fao.org/newsroom/detail/fao-food-price-index-edges-up-in-july/en

“Financira Europska unija – NextGenerationEU. Izneseni stavovi i mišljenja samo su autorova i ne odražavaju nužno službena stajališta Europske unije ili Europske komisije, kao ni stajališta Agencije za elektroničke medije ni Ministarstva kulture i medija. Europska unija i Europska komisija, kao ni Agencija za elektroničke medije ni Ministarstvo kulture i medija ne mogu se smatrati odgovornima za njih”

	<i>nakon žetve u Europi. “</i>		
6	<i>„Cijene mesa poskočile su za 1,2% dosegnuvši najvišu razinu otkada FAO objavljuje podatke, zbog snažnog poskupljenja govedine i ovčetine. “</i>	Točno	Podatak je točan prema podacima objavljenim na FAO-ovim stranicama te prema Excel tablici sa indeksima cijena hrane objavljenj na FAO-ovim stranicama. https://www.fao.org/newsroom/detail/fao-food-price-index-edges-up-in-july/en https://www.fao.org/worldfoodsituation/foodpricesindex/en/ https://www.fao.org/media/docs/worldfoodsituationlibraries/default-document-library/food_price_indices_data_sep.xls?sfvrsn=63809b16_86
7	<i>„Blago su porasle cijene mesa peradi dok je svinjetina pojeftinila zbog obilne ponude i smanjene potražnje , posebno u Europskoj Uniji. “</i>	Točno	Podatak je točan prema podacima objavljenim na FAO-ovim stranicama. https://www.fao.org/newsroom/detail/fao-food-price-index-edges-up-in-july/en
8	<i>„Žitarice su u srpnju pojeftinile za 0,8% u odnosu na lipanj. “</i>	Točno	Podatak je točan prema podacima objavljenim na FAO-ovim stranicama te prema Excel tablici sa indeksima cijena hrane objavljenj na FAO-ovim stranicama. https://www.fao.org/newsroom/detail/fao-food-price-index-edges-up-in-july/en https://www.fao.org/worldfoodsituation/foodpricesindex/en/ https://www.fao.org/media/docs/worldfoodsituationlibraries/default-document-library/food_price_indices_data_sep.xls?sfvrsn=63809b16_86
9	<i>„Značajniji pad cijena zakočila su strahovanja od nepovoljnih vremenskih uvjeta u pojedinim dijelovima Sjeverne Amerike koji bi mogli utjecati na urod jare</i>	Djelomično točno	Tvrdnja je djelomično točna, no u članku objavljenom na FAO-ovim mrežnim stranicama se ne spominje utjecaj na Istočnu Europu i Ukrajinu: „Fresh seasonal wheat harvests in the northern hemisphere put downward pressure, though adverse conditions of spring wheat in parts of northern America provided some price support. “ https://www.fao.org/newsroom/detail/fao-food-price-index-edges-up-in-july/en

	<i>pšenice i na urod kukuruza u istočnoj Europi i u pojedinim dijelovima Ukrajine. “</i>		
10	<i>Cijene šećera pale su pak u srpnju peti mjesec zaredom za blagih 0,2% u odnosu na lipanj i za 13,5% u odnosu na isti prošlogodišnji mjesec, u odnosu na isti prošlogodišnji mjesec, odražavajući očekivanja obilnog uroda u Tajlandu i u Indiji i povoljne vremenske uvjete u Brazilu. “</i>	Točno	Podatak je točan prema podacima objavljenim na FAO-ovim stranicama te prema Excel tablici sa indeksima cijena hrane objavljenom na FAO-ovim stranicama. https://www.fao.org/newsroom/detail/fao-food-price-index-edges-up-in-july/en https://www.fao.org/worldfoodsituation/foodpricesindex/en/ https://www.fao.org/media/docs/worldfoodsituationlibraries/default-document-library/food_price_indices_data_sep.xls?sfvrsn=63809b16_86
11	<i>„Mlijeko i mliječni proizvodi pojeftinili su pak u srpnju prvi puta od travnja 2024., također za 0,1 posto u odnosu na prethodni mjesec, uz niže cijene maslaca i više cijene sira zbog kontinuirano snažne potražnje u Aziji i na Bliskom istoku i smanjene ponude</i>	Točno	Podatak je točan prema podacima objavljenim na FAO-ovim stranicama te prema Excel tablici sa indeksima cijena hrane objavljenom na FAO-ovim stranicama. https://www.fao.org/newsroom/detail/fao-food-price-index-edges-up-in-july/en https://www.fao.org/worldfoodsituation/foodpricesindex/en/ https://www.fao.org/media/docs/worldfoodsituationlibraries/default-document-library/food_price_indices_data_sep.xls?sfvrsn=63809b16_86

	<i>Europske unije.</i> “		
12	<i>„Mlijeko i mliječni proizvodi su bili skuplji za 21,5% u odnosu na prošlogodišnji srpanj.“</i>	Točno	Podatak je točan prema podacima objavljenim na FAO-ovim stranicama te prema Excel tablici sa indeksima cijena hrane objavljenj na FAO-ovim stranicama. https://www.fao.org/newsroom/detail/fao-food-price-index-edges-up-in-july/en https://www.fao.org/worldfoodsituation/foodpricesindex/en/ https://www.fao.org/media/docs/worldfoodsituationlibraries/default-document-library/food_price_indices_data_sep.xls?sfvrsn=63809b16_86

3. Zaključak analize

Ključne tvrdnje iz analiziranog članka potvrđene su kroz službene podatke FAO-a, što osigurava njihovu vjerodostojnost i objektivnost. U tekstu se jasno prikazuje rast globalnih cijena hrane u srpnju 2025. godine s naglaskom na snažan porast cijena mesa i biljnih ulja, uz istodobni pad žitarica, šećera i mliječnih proizvoda. Pojedine tvrdnje pokazale su se djelomično točnima zbog naknadno revidiranih podataka za srpanj, gdje je indeks s početnih 130,1 bodova naknadno korigiran na 130,0 bodova. Unatoč tim manjim razlikama, člankom prenesene informacije uglavnom su usklađene s dostupnim izvorima te pružaju uravnotežen prikaz globalnih kretanja. Na temelju službenih statistika vidljivo je da se prehrambeni sektor suočava s neujednačenim trendovima, pri čemu rast određenih kategorija prevladava nad padom drugih. Tekst se temelji na relevantnim međunarodnim podacima te predstavlja vjerodostojan prikaz aktualnih globalnih zbivanja na tržištu hrane.

4. Korišteni izvori

1. <https://www.fao.org/newsroom/detail/fao-food-price-index-edges-up-in-july/en>
2. <https://www.fao.org/worldfoodsituation/foodpricesindex/en/>
3. https://www.fao.org/media/docs/worldfoodsituationlibraries/default-document-library/food_price_indices_data_sep.xls?sfvrsn=63809b16_86